

FINANCIËEL BEHEER, TOEZICHT EN OVERHEIDSDEELNEMINGEN

HET BELANG VAN TOEZICHT EN CORPORATE GOVERNANCE VOOR EFFECTIEF
FINANCIËEL BEHEER

PROF. DR. R.H.J.M. GRADUS
VOORZITTER C(A)ft
PRESENTATIE OPENBAAR LICHAAM BONAIRE

INHOUD LEZING

1. Kerncijfers ontwikkelingen Bonaire
2. Het Cft en de Wet FinBES
3. Houdbare overheidsfinanciën en financieel beheer
4. Corporate Governance
5. Conclusies

ONDERDEEL I: KERNCIJFERS ONTWIKKELINGEN BONAIRE

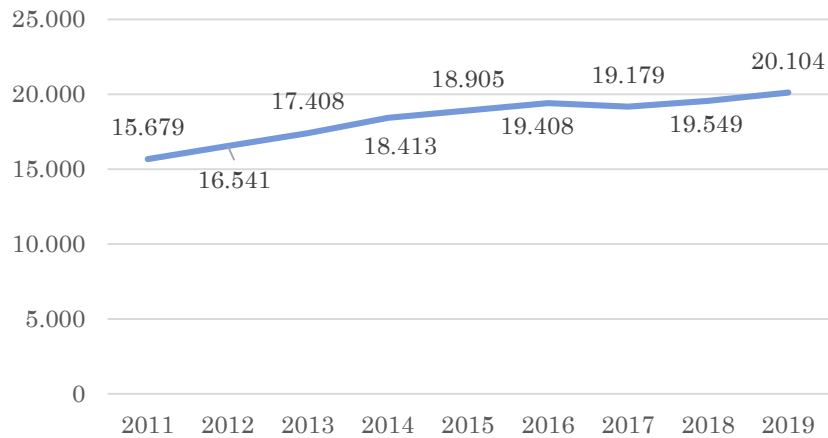

20 Juni 2019

Colleges financieel toezicht

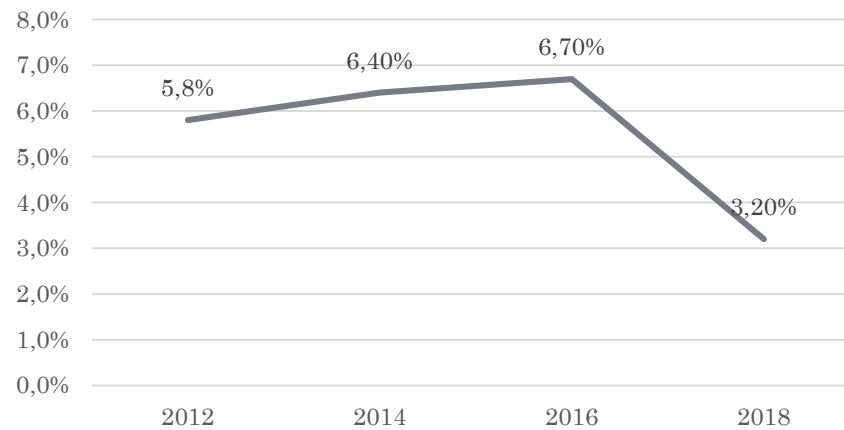
DEMOGRAFISCHE- EN ARBEIDSMARKTONTWIKKELINGEN

Bevolking

Bron: CBS Caribisch Nederland

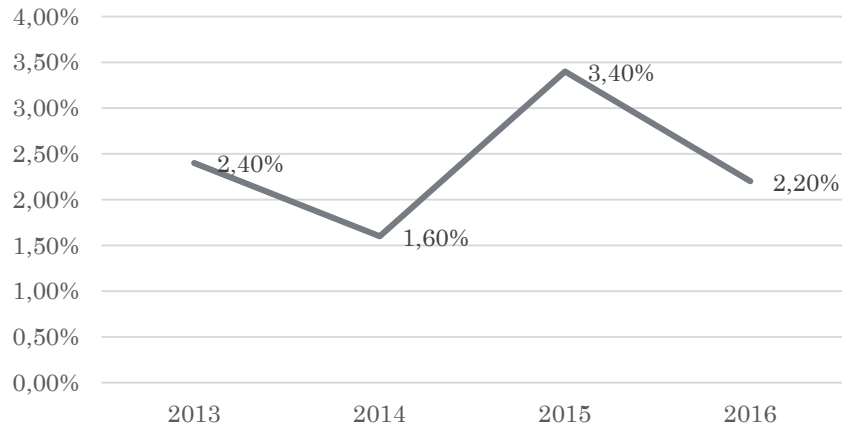
Werkloosheidspercentage

Bron: CBS Caribisch Nederland

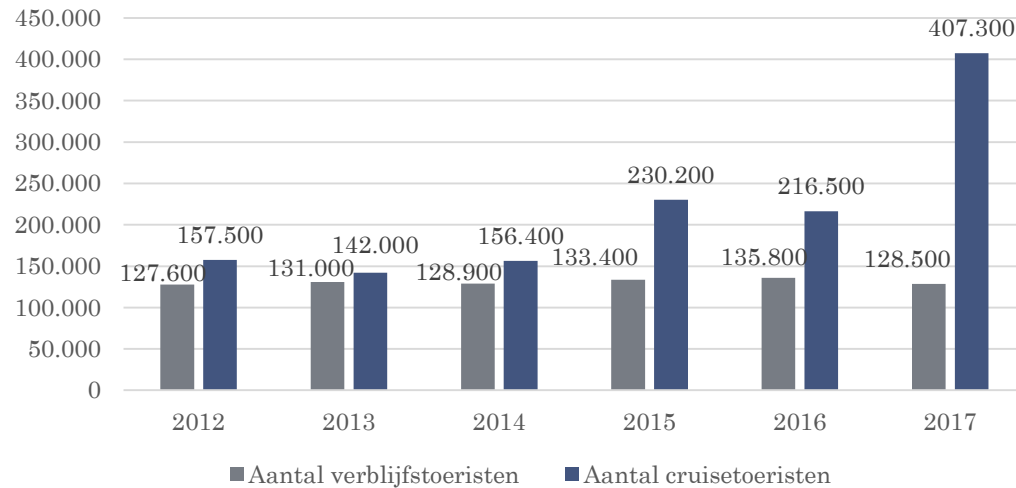
ECONOMIE EN TOERISME

BBP groei, reëel

Bron: CBS Caribisch Nederland

Kerncijfers toerisme

Bron: CBS Caribisch Nederland

ONDERDEEL II: HET CFT EN DE WET FINBES

COLLEGES FINANCIIEEL TOEZICHT

- Drie Colleges financieel toezicht:
 - Cft Curaçao en Sint Maarten (vier leden)
 - Cft BES (drie leden)
 - Cft Aruba (drie leden), sinds augustus 2015
- Benoeming en rol BZK
- Onafhankelijk
- Secretariaat ca. 20 deskundige medewerkers

HET CFT BES: WIE ZIJN WIJ?

WET FINANCIËN OPENBARE LICHAMEN BONAIRE, SINT EUSTATIUS EN SABA

- Kader: een nieuwe constitutionele situatie per 10-10-10
- Financieel kader analoog aan de Gemeentewet 1992
- College Financieel Toezicht BES als adviseur voor openbare lichamen en BZK

Keurt begroting goed, Cft adviseert

Kan ingrijpen: voorafgaand financieel toezicht aanwijzing

Stemt in met besluiten financiële gevolgen

Verklaring geen bezwaar benoemingen

Controlerend, corrigerend

Toezicht gericht op beheersing begrotingsproces en financieel beheer

BEGROTINGSCYCLUS BONAIRE

ONDERDEEL III: HOUDBARE OVERHEIDSFINANCIEN EN FINANCIËEL BEHEER

HOUDBARE OVERHEIDSFINANCIËN

- Begroting in evenwicht
- Meerjarig beleid (structurele beslissingen)
- Financieel beheer op orde
- Samenhang uitvoering beleid en voornemens/visie bestuur

Taken Cft BES: toezicht op de voorbereiding en uitvoering van de begroting en het financieel beheer

FINANCIËEL BEHEER

- Relatie tussen financieel beheer, overheidsfinanciën en dienstverlening
- Nog van onvoldoende kwaliteit
- Verbeterplan financieel beheer: goedkeurende verklaring jaarrekening 2021

ONDERDEEL IV: CORPORATE GOVERNANCE

CORPORATE GOVERNANCE

- Onderdeel van het financieel beheer
- Directe relatie met de begroting
- Artikel 9 Wet FinBES
- Belang van toezicht op overheidsvennootschappen
 - Doelmatig uitvoeren publieke taken
 - Gevolgen voor overheidsfinanciën

CORPORATE GOVERNANCE

Essentieel voor

- Functioneren van de overheidsentiteiten: samenspel RvC/Bestuur/aandeelhouder
- Financiële positie en relatie aandeelhouder: dividendbeleid
- Positieve effecten voor de burger: transparante overheid, betere dienstverlening tegen lagere kosten

CORPORATE GOVERNANCE EN STAND VAN ZAKEN

- Code Corporate Governance Bonaire sinds 2009
- Systeem '*checks and balances*' vereist adequate en volledige bezetting RvC en RvB
- Gepaste afstand politiek en onderneming
- Scheiding aandeelhoudersrol en beleidsinhoudelijke rol

RISICO'S HUIDIGE GOVERNANCE SITUATIE

- Uitblijven strategische (investerings-) beslissingen
- Weinig toezicht op besluiten overheidsbedrijven
- Geen vervulling aandeelhoudersrol OLB
- Dienstverlening niet optimaal

ONDERDEEL V: CONCLUSIES

CONCLUSIES

- Toezicht Cft richt zich op de normen Wet FinBES.
- Belang tijdigheid begroting, jaarrekening, kwartaalrapportages en BW voor rol Bestuur en Eilandsraad
- Afgelopen jaren overschotten begroting
- Financieel beheer moet omhoog en goedkeurende accountantsverklaring 2021
- Nog uitdagingen corporate governance

